

Waar blijven opdrachten voor ‘zero CO₂-footprint-kunstgrasvelden’?

Regelmatig bereiken ons als redactie geluiden over opdrachtgevers die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan, maar er niet overtuigend naar handelen. Dit terwijl groen-aannemers investeren in elektrisch materieel, en bestekschrijvers de optie van volledig elektrisch zeker zullen benoemen.

Auteur: Broer de Boer

Vaak krijgen (onder)aannemers zonder elektrische machines met een lagere inschrijving een opdracht gegund. J&E Sports in Oss is zo'n aannemer en kan hierover meepraten. En dat doen ze – heel dapper – dan ook in deze reportage. Ik spreek directeur John van Gennip. Hij uit zijn teleurstelling over het feit dat overheden wél duurzaamheidsdoelstellingen bepalen, maar dat inkoopafdelingen vaak toch gaan voor goedkoop aanbesteden – doorgaans dus niet volledig elektrisch. Dat strookt volgens hem niet met de hogere investeringen in elektrisch materieel bij vele aannemers.

J&E Sports installeert onder meer kunstgrasvelden. Van Gennip noemt zijn bedrijf dienstverlenend voor aannemers in zo'n totaalproject. J&E Sports heeft acht werkploegen met materieel, die de kunstgrasvelden compleet aanleggen. In 2024 schafte de onderneming uit Oss een elektrische Giant-shovel aan en twee elektrische 35pk-Knegt-tractoren. Het was de bedoeling om met de shovel volledig elektrisch kunstgrasvelden uit te rollen en met de elektrische tractoren zand- of rubberinfill in te strooien. Zero emissie ter plekke, dus. Toch werd het initiatief niet beloofd: de opdrachten bleven uit. Van Gennip schudt enigszins moedeloos zijn hoofd en zegt: 'Afgelopen seizoen hebben we met deze nieuwe methode slechts drie kunstgrasvelden aangelegd binnen de hekwerken: twee om onze nieuwe werkwijze te

testen en één betaalde opdracht. We hebben een duurzame methode ontwikkeld, maar vragen ons nu af waar de stimulans blijft voor deze duurzame aanpak.'

Korte periode

'Drie velden aanleggen in een seizoen is absoluut te weinig', oordeelt Van Gennip aan het einde van het aanlegseizoen 2025, dat inmiddels voorbij is. 'Uit ervaring weten we dat we met onze nieuwe werkwijze circa drie velden in twee weken kunnen aanleggen. Met die ene werkploeg en het materieel kunnen we slechts één veld tegelijkertijd aanleggen. Voor het seizoen 2026 is tien tot twaalf voetbalvelden overigens wel het maximum voor onze huidige werkset. Zo'n 75 procent van alle voetbalkunstgrasvelden wordt namelijk aangelegd in de relatief korte periode dat er geen

competities zijn. Als J&E Sports hebben we hiermee 40 jaar ervaring en willen we vooroplopen in deze branche. Wij hebben – net als een collega-kunstgrasveldenlegger – deze kostbare investering gedaan om hiermee ervaring op te doen en innovatief te zijn, maar de opdrachten blijven uit *). Onze Knekt-tractoren hebben dan ook nog maar zeer weinig bedrijfsuren. Die kunnen we, mede vanwege hun massa, moeilijk voor andere werkzaamheden inzetten. Het transport is lastig en voor werken op hockeyvelden, bijvoorbeeld, zijn ze te zwaar. De Giant-shovel gebruiken we wel voor andere opdrachten.'

Meerprijs

J&E Sports rekent voor dat deze zero-emissie-aanleg een meerprijs heeft van slechts anderhalve euro per vierkante meter. Dat deze meer-

Soms zit het mee

Soms zit het tegen, maar soms zit het ook mee: kort voor de opmaak van dit artikel kreeg J&E Sports een mooie opdracht, die nog in de pijplijn zat! Directeur John van Gennip: 'In Amsterdam leggen we nu met onze elektrische methode vier kunstgrasvelden aan. Dit gaat om sportpark De Eendracht, waar De Volewijckers spelen. Het is vrij laat in het seizoen en de velden verschillen, zodat we ook weer nieuwe ervaring kunnen opdoen. De opdrachtgever zag er geen problemen in dat wij met die ene werkploeg met materieel slechts aan één veld tegelijk kunnen werken.'

Zand instrooien met de Giant-shovel

'We hebben hiermee slechts drie kunstgrasvelden aangelegd binnen het hekwerk'

prijs opdrachtgevers afschrikt, gelooft zowel Van Gennip als zijn mededirecteur Ed Korstanje niet. 'Het aanleggen van velden met accu-materieel binnen het hekwerk vergt eenvoudig meer tijd. De meerkosten van elektrische machines hebben we in onze kostprijs nog niet eens volledig doorberekend!' Ik vraag aan beiden of de onbekendheid van aannemers met hun innovatieve aanpak er dan misschien de oorzaak van is dat het aantal opdrachten 'vies' tegenvalt. 'Dat is mogelijk', beaamt Korstanje.

'Maar J&E Sports is een dienstverlener. We zijn hierbij afhankelijk van de hoofdaannemers van aanleg- en renovatieprojecten van kunstgrasvelden. Ons vermoeden is dat de oorzaak dieper ligt. We kennen veel steden en gemeenten waar duurzaamheid hoog in het vaandel staat. Onze innovatieve aanpak binnen het hekwerk, dus volledig met accumaterieel, is dus best wel bekend en er bestaat belangstelling voor. Soms stellen opdrachtgevers in hun programma van eisen dat een hoofdaannemer een bepaald percentage van de opdracht elektrisch moet uitvoeren, bijvoorbeeld 40 procent. Dan missen wij als J&E Sports misschien net de boot.'

Weinig uren op de teller van deze twee 35pk-Knecht-tractoren

De kunstgrasveldaanleg met accumaterieel na oplevering van de sportbodem door aannemers gaat net iets minder snel, constateert Van Gennip eerlijk. 'Maar of dat een hindernis is? Voor zover wij dat hebben nagegaan, is dat absoluut niet het geval. Met onze materieelset kunnen wij maximaal drie velden in twee weken opleveren. Tot nu toe kunnen we bij conventionele aanleg elk uur een lading met infillzand laten aanvoeren en verwerken. Bij elektrisch instrooien is dat eens in de twee uur.'

Strak plannen

Daar komt wel iets belangrijks bij: 'Wij moeten zeer strak plannen om onze werktarget in de relatief korte aanlegperiode te kunnen halen. De hoofdaannemer van zo'n project moet dat dus ook doen, om tijdsoverschrijdingen en meerkosten te voorkomen.' En daar zit de bottleneck, volgens Van Gennip. 'Bestekschrijvers zullen dat altijd proberen te voorkomen. Daardoor wordt de opdracht

meestal gegund aan de laagste inschrijver, die in zo kort mogelijke tijd de kunstgrasvelden compleet ingestrooid en belijnd kan opleveren. De kunstveldgrasaanleggers die zo'n aannemer zonder elektrisch materieel dan inhuurt, zijn met hun materieel met verbrandingsmotoren net iets flexibeler in de uitvoering van hun werk. Anders dan wij met geëlektrificeerd materieel kunnen zij veel gemakkelijker op meerdere aanlegprojecten tegelijkertijd opereren.' En dan hebben ze bij J&E Sports het nakijken met hun innovatieve aanpak. Hierbij is het goed te weten dat de onderneming haar aanlegdiensten ook nog steeds op conventionele wijze uitvoert voor aannemers.

Volledig elektrisch

Extra accumaterieel toevoegen aan zo'n werksat blijkt geen oplossing voor meer flexibiliteit en voor een snellere aanleg van ingestrooide kunstgrasmatten. 'Zeker niet als er geen vraag is naar onze innovatieve aanpak', redeneert

Van Gennip. 'Ten slotte is de investering in zo'n werksat al bijna twee keer zo hoog als in een traditionele. We zien als J&E Sports echter wel mogelijkheden om dit specifieke materieel beter te benutten. De aanleg van een sportveld binnen de hekken zou dan volledig elektrisch uitgevoerd moet worden, dus vanaf het grondwerk. Dit zou bestekschrijvers een volledig nieuw perspectief bieden. Voor de toekomst zie ik ontwikkelingen die zouden kunnen bijdragen aan verbetering van ons concept. Conventioneel werken we nu met een mechanische AUSA-zandinstrooier, waarmee we de infill goed verdeeld tussen de kunststofvezels aanbrengen. Wij zien reikhalzend uit naar een geëlektrificeerde versie hiervan, waarmee we sneller kunnen werken. Die komt deze winter beschikbaar. En gelukkig is er nog iets wat gunstig is voor onze innovatie: veel voetbalclubs kiezen tegenwoordig voor *mineral infill*, dus voor puur zand. Hiervan is minder materiaal nodig; met circa 18 kilo per vierkante meter is dat ruim 130 ton per veld. Bij infill met kurk praat je al gauw over 220-260 ton.'

'Het aantal opdrachten valt vies tegen'

Stroomvoorziening

Volgens Van Gennip zijn er nog twee belangrijke punten om rekening mee te houden bij de uitvoering van volledig elektrisch uitgevoerde opdrachten: 'Bij een aanbesteding is een goede inventarisatie nodig om te weten te komen of de elektrische voorzieningen op het sportcomplex toereikend zijn. Er is krachtstroom nodig om de (afzet)accu's waarmee gewerkt wordt op te laden. Wij hebben bijvoorbeeld twee aansluitingen minimaal gezeurd met 32 ampère nodig! Vooraf afstemming over de vraag wie de afgenomen stroom betaalt, is het tweede belangrijke punt. Een gemeente maakt een voetbalclub met een eigen aansluiting niet blij als die achteraf daarvoor de rekening gepresenteerd krijgt!'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!